

Göteborgs kommun

grundskola@grundskola.goteborg.se

# Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Styrskolan  
i Göteborgs kommun

## Uppföljning av tillsyn i Styrskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Styrskolan i Göteborgs kommun under våren 2019. Beslut för skolenheten fattades den 13 september 2019. I detta beslut konstaterade Skolinspektionen ett flertal brister i skolans verksamhet och förelade huvudmannen att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna. Efter en uppföljning av beslutet fattade Skolinspektionen den 15 juni 2020 ett nytt beslut i vilket det konstaterades att flera brister kvarstod och att de åtgärder som huvudmannen vidtagit inte varit tillräckliga för att avhjälpa dessa brister. Skolinspektionen bedömde att brister kvarstod avseende arbetet med särskilt stöd, värdegrundsarbete samt skolans systematiska kvalitetsarbete. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av kvarvarande brister. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som huvudmannen, efter beviljat anstånd, inkom med den 10 december 2020, samt kompletterande information från rektorn och huvudmannen den 2 februari 2021 samt den 31 mars 2021. Skolenheten, som vid tiden för tillsynsbesöket under vårterminen 2019 bestod av årskurserna 6-9, består numera av förskoleklass och årskurserna 1-9. Denna uppföljning av tidigare tillsynsbeslut avser årskurserna 6-9.

### Skolinspektionens beslut

---

Vid uppföljning av tidigare beslut bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår. Skolinspektionen avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpits.

### Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Skolinspektionen har i detta beslut satt tidsfristen, inom vilken åtgärderna ska vidtas, med hänsyn till rådande omständigheter.

**Föreläggande**

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 22 oktober 2021 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart.

Nedan anges de åtgärder som huvudmannen måste vidta för att avhjälpa de påtalade bristerna samt den lagstiftning med tillhörande föreskrifter som huvudmannens åligganden följer av. Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Vidare ska huvudmannen enligt 4 kap. 7 § skollagen, om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Dessa bestämmelser ligger till grund för samtliga åtgärder i beslutet om föreläggande.

Skälen för Skolinspektionens ställningstagande i fråga om att verksamheten inte uppfyller krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten samt i fråga om de skyldigheter som huvudmannen måste fullgöra (åtgärder) redovisas nedan.

***Extra anpassningar och särskilt stöd******Bedömning av brist***

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende anmälan och utredning av elevers behov av särskilt stöd.

***Åtgärder***

- Se till att informationsinsatserna till all berörd personal klargör skyldigheten att anmäla till rektorn om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås trots att stöd getts i form av extra anpassningar, eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga eller om en elev uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (2 kap. 34 § andra stycket och 3 kap. 7 § skollagen; Lgr 11, 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar)
- Se till att det, för de elever som skolan konstaterat behöver en utredning av behov av särskilt stöd, skyndsamt görs en sådan utredning. Efter att utredningen är gjord, ska rektorn eller den personal som rektorn

delegerat ansvaret till, ta ställning till om eleven ska ges särskilt stöd. Om en utredning visar att en elev inte behöver särskilt stöd ska detta dokumenteras i ett beslut om att åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd ska detta dokumenteras i ett åtgärdsprogram. (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

### ***Motivering till bedömning av brist***

#### *Skolinspektionens tidigare beslut*

I uppföljningsbeslutet den 15 juni 2020 bedömde Skolinspektionen att det fortsatt fanns brister i skolenhetens arbete med särskilt stöd. Utredningen visade att elevers behov av särskilt stöd inte utretts skyndsamt i de fall en elev befaras inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Det fanns många elever på skolan som fått betyget F i samma ämne två terminer i rad utan att skolan gjort någon utredning av elevens behov av särskilt stöd som lett till beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Det fanns flera elever med omfattande frånvaro som inte nådde kunskapskraven, där utredning av behov av särskilt stöd inte gjorts. Därtill framgick att det fanns flera elever som gavs ingripande stödåtgärder som typiskt sett utgör särskilt stöd, såsom anpassad studiegång och undervisning i särskild undervisningsgrupp, utan att det för dessa elever fanns beslutade åtgärdsprogram eller någon utredning av elevens stödbehov.

#### *Skolinspektionens utredning efter uppföljning av tillsynen*

Av Skolinspektionens utredning framgår att det inte alltid anmäls till rektor om det kan befaras att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att nå kunskapskraven som minst ska uppnås. Av huvudmannens redovisning av åtgärder samt av kompletterande information framgår att huvudmannen och rektor har vidtagit ett antal åtgärder för att se till att lärare anmäler till rektor om det befaras att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar. Rektor har från och med höstterminen 2020 infört nya rutiner och arbetssätt för att underlätta för pedagoger att till elevhälso teamet "lyfta" elever som befaras inte nå målen och som eventuellt är i behov av särskilt stöd. Därtill har en kompetensutvecklingsinsats för personalen genomförts av en extern specialpedagog i slutet av vårterminen 2020 som syftade till att få en ökad förståelse för de olika formerna av stöd och hur de hänger ihop med tillgänglig lärmiljö för alla elever. I kompletterande information uppger huvudmannen att de rutiner som satts under hösten 2020 ännu inte blivit tillräckligt inarbetade. Enligt de kompletterande uppgifterna finns det flera elever som trots extra anpassningar inte nått kunskapskraven höstterminen

2020, utan att detta har anmälts till rektorn. Huvudmannen uppger att rektorn tillsammans med elevhälsoteamet under under den tid som de nya rutinerna implementeras därför tar initiativ till att stämma av betyg och kunskapsresultat samt aktivt frågar lärarna om vilka elever som befaras inte nå kunskapskraven och för vilka en anmälan till rektorn därför bör göras.

Av Skolinspektionens utredning framgår att skolan fortfarande inte lever upp till skollagens krav om att utredning av behov av särskilt stöd ska ske skyndsamt och leda till beslut om åtgärdsprogram alternativt beslut om att åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Av huvudmannens redovisning framgår att specialpedagog, i samverkan med rektor och övrig personal, inför höstterminen 2020 gjorde en kartläggning av vilka elever på skolan som behövde få sitt behov av särskilt stöd utrett [detta avser andra elever än de som omfattas i stycket ovan]. Kartläggningen visade att totalt ett femtiotal elever på skolenheten behöver en utredning av sitt behov av särskilt stöd [bland dessa innefattas även elever i andra årskurser än årskurs 6-9]. Merparten av dessa elever har enligt huvudmannen åtgärdsprogram som beslutats trots att en utredning av behovet av särskilt stöd saknas. Enligt kompletterande information från huvudmannen den 31 mars 2021 har närmare en tredjedel av utredningarna i mitten av vårterminen 2021 ännu inte färdigställts och lett till beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Ytterligare en tredjedel av utredningarna var vid samma tidpunkt klara, men beslut om åtgärdsprogram var ännu inte fattade, enligt huvudmannen.

Av de elever som inför läsåret 2020/21 konstaterades behövde få sitt behov av särskilt stöd utrett var det några elever som också har upprepad eller långvarig frånvaro och som utöver utredning av behov av särskilt stöd också behövde en utredning avseende frånvaron. Enligt huvudmannens redovisning har en "åtgärdstrappa" gällande elever med upprepad eller längre frånvaro reviderats av verksamhetsutvecklare tillsammans med personal under höstterminen 2020.

#### *Rättslig reglering*

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att personalen vid skolenheterna ges möjlighet till kompetensutveckling och att lärare och annan personal vid skolenheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen).

I skollagen anges att, om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartlägningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att

stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt, i form av distansundervisning och annan undervisning, eller i form av anpassad studiegång får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås (3 kap. 9-10 §§ skollagen).

Av läroplanen framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Det framgår även att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar eller det särskilda stöd de behöver (Lgr 11, 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar).

#### *Skolinspektionens bedömning efter uppföljning av tillsynen*

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen på Styrskolan avseende arbetet med särskilt stöd. Bedömningen grundar sig i följande. Av utredningen framgår att de nya rutiner och arbetssätt gällande att anmäla till rektor om det befaras att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar, som börjat implementeras på skolan, ännu inte har lett till att samtliga sådana fall anmäls till rektorn. Därtill framgår av Skolinspektionens utredning att elevers behov av särskilt stöd fortfarande inte utreds skyndsamt. Det finns fortfarande flera elever som skolan inför höstterminen 2020 konstaterat behöver få sitt behov av

särskilt stöd utrett, där en sådan utredning ännu i mitten av vårterminen 2021 inte gjorts och resulterat i ett beslutat åtgärdsprogram eller i beslut om att åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Att det inte anmäls till rektorn då det befaras att en elev inte kommer att nå kunskapskraven trots extra anpassningar, samt att utredningar av behov av särskilt stöd inte sker skyndsamt, innebär en påtaglig risk för att eleven inte får det särskilda stöd som eleven behöver och enligt skollagen har rätt till. För de elever som får olika former av särskilt stöd, utan att detta har föregåtts av en utredning av elevens behov, finns det en risk för att det särskilda stödet som ges inte är adekvat.

Huvudmannen och rektorn måste vidta ytterligare åtgärder, och/eller intensifiera pågående åtgärder, för att se till att anmälan och utredning av behov av särskilt stöd sker på det sätt som författningarna kräver och resulterar i ett beslutat åtgärdsprogram eller i beslut om att åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

#### *Motivering till val av verktyg*

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Eftersom verksamheten vid Styrskolan inte uppfyller författningarnas krav, finns skäl att förelägga Göteborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

### **Avhjälpta brister i verksamheten**

#### ***Extra anpassningar och särskilt stöd***

##### *Tidigare konstaterad brist*

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att följa upp och utvärdera särskilda stödåtgärder (3 kap. 9 § skollagen). Bedömningen gjordes mot bakgrund av att Skolinspektionens utredning visade att det förekom att de särskilda stödåtgärder som angetts i elevers åtgärdsprogram inte följts upp och utvärderats.

##### *Motivering till Skolinspektionens bedömning att bristen nu är avhjälpt*

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljning av tillsynen framkommit att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa

bristen. Denna bedömning görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning av åtgärder för att avhjälpa bristen samt kompletterande information.

Huvudmannen uppger i redovisningen att rutiner har justerats så att alla åtgärdsprogram för elever som får särskilt stöd ska ha datum för uppföljning respektive utvärdering. Därtill har vissa gemensamma riktlinjer för tidsaspekter för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram tagits fram, samtidigt som tiden för utvärderingar anpassas utifrån varje enskilt ärende. I kompletterande information från huvudmannen anges att instruktioner för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram finns för lärarna och att rutinerna är satta. Vidare uppges att alla åtgärdsprogram på skolan numera har angivna datum för uppföljning och utvärdering. Därtill beskrivs att rektor och elevhälsa återkommande och systematiskt under läsåret 2020/21 ser över att rutinerna kring uppföljning och utvärdering efterlevs genom att kontrollera de åtgärdsprogram som finns på skolan.

### ***Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling***

#### ***Tidigare konstaterad brist***

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende aktivt och medvetet värdegrundsarbete (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, En likvärdig utbildning, God miljö för utveckling och lärande, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper). Bedömningen gjordes mot bakgrund av att Skolinspektionens utredning visade att det fanns elever på skolan som inte fick del av ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete och eftersom det fanns ett fortsatt behov av att stärka arbetet för att skapa en miljö på skolan som bygger på delaktighet och respekt där alla elever kan känna trygghet.

#### ***Motivering till Skolinspektionens bedömning att bristen nu är avhjälp***

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljning av tillsynen framkommit att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att bristen ska anses avhjälp. Denna bedömning görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning av åtgärder för att avhjälpa bristen samt kompletterande information.

Av huvudmannens åtgärdsredovisning samt kompletterande information framgår att rektor och personal har vidtagit åtgärder för att se till att alla elever får möta och diskutera värdegrundsfrågor i undervisningen samt att värdegrundsarbetet tar sin utgångspunkt i förhållanden som råder på skolan. I redovisningen anges, bland annat, att värdegrundsarbetet från och med höstterminen 2020 lagts som en stående punkt på arbetslagsmötena. Lärarna

planerar då olika aktiviteter och övningar för sina klasser, vilka kan se olika ut beroende på klassens behov. Aktiviteterna följs därefter upp på arbetslagsmötena. Lärarnas planering av värdegrundsarbetet i klasserna har utgått från den handledning i arbetet som lärarna fått under höstterminen 2020 av förvaltningens samordnare för normer och värden. Enligt kompletterande uppgifter från huvudmannen har värdegrundsarbetet som planerats i arbetslagen för respektive klass under höstterminen 2020 följts upp. Av uppföljningen framgick enligt huvudmannen att samtliga lärare har gjort planeringar för värdegrundsarbetet och att de under höstterminen har följt dessa planeringar helt eller delvis och att alla elever har fått möta och diskutera värdegrundsfrågor i undervisningen. Vidare uppges att de på skolan har identifierat behov av att i värdegrundsarbetet särskilt fokusera på bemötande av individer av annat etniskt ursprung, på antisemitism samt på HBTQ-frågor. En del planerade insatser som rör dessa frågor har genomförts medan andra insatser uteblivit på grund av den rådande pandemin. Utifrån att rektorn tillsammans med elevhälsan och trygghetsteamet bedömer att ytterligare kartläggningsmetoder behövs för att få en tydligare bild av vilka insatser i värdegrundsarbetet som behövs specifikt på Styrskolan, har rektorn planerat in fler tillfällen då elevernas trygghet och trivsel kartläggs, bland annat genom enkäter. I åtgärdsredovisningen uppges att rektor tillsammans med verksamhetsutvecklare har utvärderat värdegrundsarbetet under föregående läsår samt att ovanstående och andra redovisade åtgärder för att utveckla värdegrundsarbetet tagits fram utifrån denna utvärdering. Utvärderingen har också legat till grund för den nya plan mot diskriminering och kränkande behandling som gäller från december 2020.

### ***Styrning och utveckling av verksamheten***

#### ***Tidigare konstaterad brist***

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende systematiskt kvalitetsarbete (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-7 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar). Bedömningen gjordes mot bakgrund av att Skolinspektionens utredning visade att rektor inte sett till att en uppföljning av kunskapsresultaten med tillhörande analys till grund för beslut om utvecklingsåtgärder för skolenheten dokumenterats.

#### ***Motivering till Skolinspektionens bedömning att bristen nu är avhjälpd***

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljning av tillsynen framkommer att huvudmannen och rektor har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen. Denna bedömning görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning av åtgärder för att avhjälpa bristen samt kompletterande information.

## Beslut

2021-06-01

10 (10)

Dnr 43-2018:9280

Av utredningen framgår att rektorn har sett till att skolans kunskapsresultat i slutet av läsåret 2019/20 har följts upp och analyserats. Uppföljning och analys har skett under medverkan av all undervisande personal på lärar- och arbetslagsnivå samt av rektor på skolenhetsnivå. Uppföljningen av kunskapsresultat samt rektorns beslut om och planering av utvecklingsåtgärder har dokumenterats i skolans "Verksamhetsplan 20/21".

### På Skolinspektionens vägnar

X Åsa Stattin

Beslutsfattare  
Signerat av: Åsa Stattin

X Linda Svensson

Föredragande  
Signerat av: Linda Svensson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Solmaz Malek Lundin medverkat.